

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szózat gazdatársaimhoz.

okan és oly sokféle szempon-
tokból vitatták már a jég-
biztosítási gazdaszövetkezet
ügyét, hogy e kérdés, új ke-
letésége dacára, megbir már
egy kis tanulmányt.

De ezt megelőzőleg meg
kell emlékezni arról a modern lelkiismeret-
ségről, mellyel az Első Magyar Általános Biz-
tosító Társaság ez n újítása találkozott.

Pl. mult vasárnap több megyénkbeli lap
egy fölbérelt könyvomatot lap tendenciózus cik-
két közölte, mely számadatok és cáfolat nélkül
minden képzelhető ócsárlást elvégez azon a ter-
vezeten. Igaz, ma már a gyerekek is tudják,
hogy az ilyen jóindulatú ismertetéseket a lefő-
zött konkurencia diktálja; de azt még eddig
nem tudtuk, hogy azért is lehet haragudni, ha
egy intézet a publikum javára és előnyére újít
valamit.

Ha a versenytársulatok azt mondanák: »T.
közönség! Amit az Első Magyar nyújt neked,
az mind kevés; én engedek neked sokkal több
percentet« — akkor mi is azt mondanók: vár-
juk meg az offerteket s mihelyt mind beérkezik,
válasszuk a legolcsóbbat, ha az egyúttal meg-
bizható is

Igy kellene a versenytársulatoknak, így a
közönségnek beszélnie. Mert a versenyzők azzal
nem hódítanak meg egy okos embert se, hogy
arról beszélnek, minő nem igaz e Társaság hir-
detett hazafisága? minő szemfényvesztés a re-
ménybeli nyeresemények átengedése? stb.

Ez mind csak üres szófia beszéd.

Itt azt kell kérdezni: Van-e ezen újításból
a magyar gazdáknak lényeges haszna?

Erre pedig nem lehet mást felelni, mint
azt, hogy igenis van, még pedig nagy haszna.
Mert mindazoknak, akik az 1887-1898-iki 12
éves ciklusba belépnek, már az első évtől kezdve
20%-al leszallittatik a tolyó évben fenálló díj-
szabály, sőt ezen 12 év alatt az többé főlebb
sem emelhető, hanem még ha jó esztendőik jár-
nak, lejjebb is szállítható.

Hát nem szép haszon az, ha minden ötödik
lanc földemet ezentúl ingyen biztosítják? Mert
az csakugyan ingyen lesz, minthogy amit az idén
négy láncért fizettünk, azzal jövőre biztosítva
lesz öt lánc.

Aztán ezenkívül még más szép haszon re-
ménye is kecsegteti gazdáinkat, mert a bizto-
sítási üzlet nyereségét a társulat, a nyers költsé-
gek levonásával szintén a biztosítók javára
írja, kamatoztatja s a ciklus végén köztük ki-
osztja. Persze itt az az első kérdés, hogy lesz-e
hát nyereség?

Arra az a felelet: eddig volt mindig, még
pedig nem kevés. Ugyanis az 1871-től 1885-ig
lefolyt négy, 12 éves ciklusban átlag egy és
másfél millió közt volt a tiszta haszon. Ugyan
nincs sehol megírva, hogy kevesebb nem lehet,
de éppen úgy lehet több is. Azt mindenki be-
láthatja, hogy akkor föllentene vagy ámitana
a Társaság, ha ilyen vagy olyan haszonért jót
állana; mert hiszen a jégverések száma és mérve
az időjárástól függ, az meg Isten kezében van.
Annyi tény, hogy eddig minden 12 év hozott
nagy nyereséget; pl. az 1884-ben lezárt 12 év
pláne két millió fölül hozott tiszta hasznot.
Józan ésszel ki ne állna be örömet oly rész-
vénytársaságba, vagy szövetkezetbe, ahol a has-
zon emberileg számítva teljesen biztos, csak
az kérdéses, hogy mekkora lesz, kisebb-e vagy
nagyobb?

Igen ám — vetik ellen — de ezért a has-
zonért visel is az ember kockázatot!

Ez igaz. És pedig mennyit visel? Egy évi
díjösszeg erejéig a bevételekből netán fedezhet-
len károkért szavatós.

Sok beszéd helyett most számoljunk egy
kicsit; az jobban fölvilágosít, mint a sokszavu
ágensek.

Ha valaki eddig 100 frtot fizetett jégbiz-
tosítási díjjal, ezentúl — mint föntebb jeleztük —
fizet csak 80 frtot; tehát 12 év alatt összesen
fizetett eddig 1200 frtot és fizet ezentúl 960
frtot, azonkívül — ha a lehető legrosszabbul
megy az üzlet, ahogy még sohase ment — vi-
szel még 80 frt erejéig kezességet; tehát ha ezt
egészen elveszti is, akkor is 1040 frtot fizet be
12 év alatt, a régi 1200 frt helyett.

Más szóval, ha a legeslegeszerencsétlenebb
esztendőik jönnek is ránk, még mindig nyer
aki belép 100 frttal, 160 frtot és így tovább.

Aki tehát azt mondja, hogy az Első Ma-
gyar Társaság a saját veszteségeit a biztosító
felekre akarja tukmálni: az, ha nem hamisság-
ból, akkor kézzelfogható ostobaságból beszél.

Mindezekből az a tanulság, hogy ha a ver-
senyző társulatok ilyen, vagy még nagyobb
kedvezményeket nem tudnak, vagy nem bírnak
nyújtani, hanem rágalommal akarják pótolni,
amit más készpénzzel fizet: akkor bizony nem
érdemes velük szóba állani, mert látnivaló, hogy
csak balekokat keresnek.

Az ellenző ügynökök, mikor már minden
szusból kifogytak, végül abba kapaszkodnak,
hogy: 12 év hosszú idő, addig meg is halha-
tunk; minek kötné le magát valaki ennyi időre?

Valóban ha nem földről és annak termé-
séről volna szó, még lehetne hederíteni erre a
bölcsekre; de miután a föld helyén marad,
ha a világfutó ágensek megszöknek is, és mi-
után a jégverés veszélye szintén állandó: azért
hát az okos gazda, vagy az ő örökösei, ha
lépnek ciklusi kötelekbe, ha nem, mindig köte-
lesek lesznek biztosítani. Tehát ha ezt ciklus-
ban teszik, és nem azon kívül, mindenesetre
olcsóbban és nyereségesebben teszik.

Igy állván a tiszta számítás, kérdezhetné
valaki: Honnan van, hogy ennyi világos has-
zon mellett is akadnak ellenségei az Első Ma-
gyar A. B. Társaság ezen indítványának?

E kérdésre csak a gyöngébbek kedvéért
kell válaszolni, a többiek úgy is tudják, hogy
a nagy harci lármát az így megkárosuló ver-
senytársaságok, ezek a magyar pénzen hízó
idegenek csapják. Az ő szempontjukból nem
csoda, hogy haragszanak és agyarkodnak. Mert
az csak bizonyos, hogy ők ily előnyöket nem
nyújthatnak s így a jégbiztosítási nyereség ka-
lácsától elesnek. A legegyszerűbb paraszt em-
ber is be fogja látni, hogy hova kell neki ez-
után fordulnia, ha biztonságba akarja helyezni
jövő termését. És mert így a többi spekuláns-
nak hamar felkopik majd az álla, hát ordít-
nak, mint a csacsi, ha vihart érez.

Ezekben a szövetkezetekre vonatkozó tudni-
valókat és ez ellenvetések cáfolatát közölve,
felhivunk minden józan magyar gazdát, hogy
gazdatársait ily értelemben felvilágosítani s a
jó ügynek megnyerni már saját érdekében is
iparkodjék. Mert világos, hogy minél szélesebb
alapon indul meg a szövetkezet, annál kisebbek
lesznek a díjtételek s annál nagyobb lesz az
osztalék.

Akinek ezek után is vannak még ketelyei,
az legyen szives azokat formába öntve itt kö-
zölni, hogy a kellő felvilágosítások megadhatók
legyenek.

Ó-Becse, 1886 szeptember 25.

Tiszaparti gazda.

Ausztria-Magyarország és Oroszország.)

Nem lehet azt kétségbe vonni, hogy a
helyzet e pillanatban igen feszült. A nagy
hadi gyakorlatok, melyek egyrészt Galicia,
másrészt orosz Lengyelországban a monarchák
szemei előtt tartattak, ezuttal az események ál-
tal oly jellemet öltöttek magukra, amely a ha-
díjátékokból egyúttal a lehetséges há-
ború generális próbáját is mintegy viz-

*) Ezen inspirált cikk írója: Bismarck akcióját másod
sorban szintén kilátásba tévén, ily körülmények között
nekünk sem marad egyéb hátra, mint hogy a jelzett Bismarck-
féle cikk folytatását egyidőre felfüggesztjük, amíg az esemé-
nyek gyors rohama iránta is netán tisztultabb és igazságosabb
nézetet is fog a felszínre juttatni. A.

szatükrözi. Ferenc József császár és ki-
rály, és Sándor cár az ő hadi manőverei-
ken nemcsak tábornokaik, de diplomatáiktól is
környeztettek és egyik minisztere azon ál-
lamnak, a mely a két birodalom közt az ősz-
szeütközésnél a főszerepet fogná játszani:
Stourdzsa herceg, Románia külügyi minisz-
tere, Lubienben volt a mi császár és királyunk
táborhelyén. Az eldöntés órája tehát elhatározó
volt ott az egész Kelet-Európa sorsára nézve
és mi reméljük is, hogy e döntés szerencsét
hoz reánk; hogy az a békefenntartás szellemében
esett ki.

Mert hiszen a háború egy oly szerencsét-
lenség, a mely egész nagyságátan elgondolva,
a lelket csak rémülettel töltheti el. Azonban
vannak oly helyzetek, a melyekben a háború
— ezen ijesztő sommája a nyomornak egy
népre nézt, mint egy szükségesség, mint
egy megszabadulás, mint egy jótétemény jele-
nik meg; a mely azonban egy még nagyobb
nyomorát a jövőnek hártja el mi tőlünk. —
Hogy Oroszország országrablási vágya
és szenvedélye ne hozhasson bennünket
ily helyzetbe — ez a mi óhajításunk, va-
lamint a monarchia valamennyi lakó-
jájé is. De hát, hol is van csak
Ausztria-Magyarország türelmének
határa? ez a kérdés. Egy politikai barát-
unk ide a mi lapunkhoz intézett iratában azon
nézetnek ad kifejezést: hogy Ausztria-Magyar-
országnak állása a jelen pillanatban igen elő-
nyös, s hogy szilárdsággal az orosz igé-
nyeknek most ellenállhatna. E bizalmas barát-
unk, — aki azon álláspontból indul ki, hogy
előbb vagy utóbb, de bizonyosan meg kell ve-
rekednünk Oroszországgal — így nyilatkozik,
mint következik:

»Éppen most egyesülnek mind ama chance-
ok, melyek bennünket egy győzelemhez — és
pedig talán egy vértelen győzelemhez
is vezethetnének. Ugyanis: Oroszországnak
Bulgáriában hatalma még nincsen megál-
lapítva; még nincsen oly helyzetben, hogy
onnan bennünket oldalban támadhatna meg.
A lehetőség pedig nincsen kizárva, hogy a cár,
ha látni fogja a mi komolyságunkat, — kard-
csapás nélkül is meghátrál Bulgáriából s meg-
elégednék csak azzal is, hogy Sándoron kitölt-
heté boszuját s a mellett a berlini békekötés
határait is tekintetbe veheté....

De hát valóban komolyaknak s
késznek kellene lennünk arra is,
hogy fenyegető szavainkat mindjárt
be is váltsuk! Mert hát, azon pillanatban,
a midőn Szerbia és Oláhország — a melyeknek
királyai Sándor fejedelem bukása által eléggé
megijesztve lőnek — látnak a mi elhatáro-
zottságunkat, minden vonakodás nélkül
hozzánk csatlakoznának. És akkor An-
golország activ szövetségéről is, a
melynek flottai ereje éppen a Fekete-
tenger területén volna rendkívüli horderejű
— a leghihetőbben lennének biztosítva. És
ekkor az angol flottának köszönhetnők azt
is, hogy kevesebb hadi költségeket kellene vi-
selnünk mint Oroszországnak. Mert hát ezen
flotta az orosz kikötőket blockirozhatná, amíg
a mi kikötőink nyitva maradnának és a mi
kereskedelmi tengerészetünk a tengereken sza-
badon mozoghatna. — A német birodalommal
való szövetségünk által pedig ama szükség alól
lennénk fölmentve, hogy Krakautól egész
Bregenzig — ezen messze eső határvonalon
— bárminő őrsapatokat is felállítsunk; és így
aztán egész erőnkkel — kivételével a Bosz-
nia megőrzésére, az izgatási kísérletek ellen
szükséglett csapatoknak — kizárólag Orosz-
ország ellen fordulhatnánk. A német
birodalommal való szövetségünk által pedig még
azon kedvező sorsban is részesülnénk, hogy
valamely szerencsétlen hadi esemény bekövet-
keztével még területi veszteség sem érhetne
bennünket. Mert amint jogosulva is vagyunk
föltenni, ezen szövetség a birtokállomány teljes

biztosítását is magában foglalja. De sőt a pénz-kérdés sem okozna nekünk nagy gondot, mert a mi kölcsöneinknek a német, de főleg az angol piac nyitva állana. Röviden!... minden körülmény egyesül a mi javunkra és pedig oly módon, amely egyhamarjában nem ismétlődik!! Csak egy körülmény készlet bennünket a megdölgésre s ez az, hogy Németország: Franciaország és Oroszország között állva, egészen korrekta csakis a világ békéjét akarhatja fenntartani. És erre szolgál az ő diplomatáinak minden iparkodása is, a mi különben az ő császárnak kívánalmaival is összeegyező. Azonban van még ennél is magasabb célja a Németbirodalomnak, amelyet sóváru hord szívében: azon szükség alól már egyszer fölmentve szeretne lenni, hogy folyton Franciaországgal ellen álljon őrt. Mintegy megszabadítva érezné magát, ha a zivatarral fenyegető szituáció immár egyszer kitörésre kerülne. Amint tehát az orosz küzdelem a háború által Ausztria-Magyarországgal lekötöttnek: a Németbirodalom részére is bekövetkeznek azon pillanatok, hogy Franciaországgal is egy vagy másik módon tisztába hozza ügyét. És ha Franciaország használna fel az alkalmat Németország megtámadására, hát akkor csakis a hadi szerencse határozná közöttük; azonban, ha a franciák egy ily tényre nem emelkednének fel: akkor meg Németország a jelenleg uralkodó látszólagos békét egy vagy más módon, de a jövőre nézve egy valódi béke-állapottá alakíthatná át és Franciaországot tán a lefegyverzésre is szoríthatná.

Eddig a mi bizalmas emberünk közlése! a ki, amint mondók, azon nézetből indul ki, hogy egy Oroszországgal való háborúnak egy nap okvetlen be kell következnie.

Hát anélkül, hogy ezen nézethez föltétlenül hozzá csatlakoznánk, amondók vagyunk: hogy mindenesetre lehetséges volna Ausztria-Magyarország érdekeit az Oriensben kiegyeztetni; de hát most, mi is azt ismétljük: hogy ez utal csakis a szilárdaság vezethet célhoz! Azonban még azt is hozzá kell adnunk: hogy politikailag, most, a mi részünkre alig lehet kedvezőbb harci felhívás, mint a melyet jelenleg emelhetünk: hogy legyenek t. i. a balkán-államok szabadok!! Ha mi tehát szilárdak maradunk, akkor a cár — kinek becsülete Battenberg megszégyenítése által elég kielégítést nyert; és a ki nem bírja magát az alamtani, hogy az ő szláv szabadítási szerepe ugyan az ő Bulgáriában való despotikus föllépésének folytatása által végérvényesen megsemmisített — a panszlavisztikus hullám lefolyásának talán más irányt adna... És ha mi szilárdak maradunk, akkor a cár talán azon keresztényekre is gondolni fog, akik még az ő általa eszközözendő felszabadításra is várnak, s ezek az örménytartománybeliek Törökországban, hol aztán az orosz hódítási-vágy magát kedvére is kidühöngethetné. De hát Európában tartsa magát azon népek előtt, a melyek képesek önmagukat is kormányozni; és amelyek megvédelmezéseért Ausztria-Magyarország is kész kardját kihuzni hüvelyéből. Valóban a jelen pillanat feszültségéből talán az Oriens végleges megoldása is következhetik, a mely is egyetlen és abban keresendő is egyedül: hogy az európai Oriens az önálló keresztény népek; Kis-Ázsiának pedig török népe — az örmények — az orosz birodalom jogára alá essenek. — S a mi ezen megoldás nem eszközöltetik, addig nem is gondolhatni az állandó békére; de hát ezt előidézni és Oroszországot az ő álmai birodalmából a szűkebb valóság területére visszautasítani, — erre nézt mindenesetre nincs más mód, mint csak Ausztria-Magyarország és Angolországunk együttes szilárdaságát e tekintetben létrehozni.

Közli: *Antunovits József.*

Hirek.

Kinevezések. Ó Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Manoilovich Emil kuriai bírót, szabadkai jeles földinket, a kir. Kuriához tanácselnökké; Milutinovits Szvetozár budapesti ítéltáblai bírót, a volt bajai kir. törvényszéki elnököt, a kir. Kuriához bírót nevezte ki.

Képviselőházi bizottsági tagoknak megválasztottak: Poppovits Vazul az igazságügyi; Széchenyi Jenő a közoktatásügyi; Latinovics Gábor a számvizsgáló; Olay Szilárd és Mártonffy Károly a naplóíró bizottságba.

Zenta város új tisztikra: polgármester: Gombos Gábor; közígy. tanácsos: Vuits Sándor; gazd. tanácsos: Papp Antal; árvaszéki ülnök: Peczárszky

György és Kalmár Antal; tisztí ügyész: Szárits Bertalan; alügyész: Freund Sándor; számvizsgáló: Horovitz Lipót; közígy. tanácsos: Jedlicsa István; házi pénztáros: Guelminó Alajos; adópénztáros: Branováczy János; kapitány: Boromissza János; alkapitány: Bán Lajos; községi bíró: Kún Gábor, házipénztári ellenőr: Babócs Andor; adópénztári ellenőr: Deutsch Mór; kiadó: Köröskényi; földadó nyilvántartó: Zsarkó József; adó-tiszt: Korhez Lajos, Dudai Endre és Barys Miklós; rendőrfogalmazó: Komáromy Béla; városgazda: Anlik János; iktató: Bakay Jenő; irnokok: Répás Szilveszter, Keresztury Gyula, Kúthy Lajos, Blázovits Mihály, Babócs Géza, Deutsch Ignác és Barcsi Zsigmond; belbiztos: Tóth József; külbiztos: Matyók Menyhért, belkézbesítő: Lality Imre és Koncz Miklós; külkézbesítő: Burány György.

Tanító kinevezések. Jakonits János gardinovára, Topalovits Péter Mosorinra, Gyuricsits Milán Nádalyra, Petrovits István Gyurgyevóra ideiglenes minőségű tanítókká nevezettek ki.

Kinevezés. A zombori kir. törvényszék elnöke Allaga Jakab kiszolgált huszár-altisztet s zombori kir. törvényszéki fogházért, a zombori kir. járásbírószághoz hivataloszolgasegédde nevezte ki.

Hirdetményi felhívás. A vízjogi törvényt tartalmazó 1885. évi XXXIII. t. c. 189. §-a, valamint az ezen törvény életbeléptetésekor kiadott 1885. évi 45689. szám alatt kelt miniszteri általános rendelet 87. §-a, ugy a kiadott f. évi 28124. számú miniszteri intézkedvény alapján, ezenfelül Bács-Bodrogh megye törvényhatósága területén az összes folyókön, csatornákon és egyéb holt vagy élő vizeken — a mennyiben az idézet törvény 10. §-ának rendelkezése alá nem esnek — fenálló vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, hogy a jogosítványokra vonatkozó engedélyt 1887. évi január hó 1-ig terjedő záros határidőn belül, melyet hatósági engedély, vagy határozat, községi eljárással vagy tanuk által kiállított bizonylat képezhet, ezen bizonyító okirat csatolásával az alispáni hivatalnál írásban mutassák be, avagy írásban igazolják azt be, hogy vízi műveik és vízhasználati jogosítványaik 1886. évi január hó 1-je óta háboríthatlanul fenállanak, anélkül, hogy másoknak jogosult érdekeit sértenék s mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsoknak találtattak volna, megjegyeztetvén, hogy a bejelentések a vízjogi törvény 191. §-ának második bekezdése és illetve az ennek alapján 1886. évi 23406. sz. a. kiadott m. kir. pénzügyminiszteri rendeletnek 8. pontja értelmében, bélyeg- s illeték-mentesek. Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség, minden hatósági engedélyre szoruló vízi munkálat és szolgalmijog tulajdonosára terjed ki, az ingatlanoknak, melyeken a bejelentés tárgyát képező vízművek léteznek, telekkönyvi száma és a területének nagysága is a bejelentésbe felveendő, és ha azon jogosítványok magántulajdon képeznek és közvizeket érintenek, öntözési, lecsapolási, ármentesítési, folyó- s belvízszabályozási, ipari és egyéb vállalatokra, kompok és révekre, a mennyiben ezek idegen személyek és tárgyak szállítására szolgálnak, továbbá álló malmokra, malomárkokra, nyilvános és magánvízvezetésekre, nyilvános és magáncsatornákra, mesterséges víztartókra, védgátakra és zsilipekre, egyaránt érvényes. Nem tartoznak ezen hirdetményi felhívás rendelkezése alá, a vizen úzó fürdők, uszodák és hajómalmok, vasúttársulatok vízművei, vízhasználati jogosítványai, vasúti, állami, megyei és törvényhatósági utakon levő hidak és egyéb átérteszek, azok munkálatai s az azokkal kapcsolatos vízhasználatok építési engedélyei, végre nem tartozik a malomjog, halászati-jog és a rév-jog megállapítása, de ezen jogok gyakorlásához megkívánató vízművek és vízhasználati jogosítványok, az ezen hirdetményi rendelkezése szerint bemutatandó bejelentések tárgyát képezik. Akik a fentiek szerint jogosítványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a kitűzött három havi határidőben nem jelentkeznek, azoknak vízi művei az idézett törvény 191. §-a értelmében nem létezőnek fognak tekintetni s az ily vízi művekre a vízjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendelet 3—32. §§-ai leszenek alkalmazandók. Kelt Zomborban, 1886. évi szeptember 15-én. Schmausz Endre s. k., Bács-Bodrogh megye alispánja.

Folyó hó 27-én tartott meg Baján a f. é. újonozás alkalmával felülvizsgálatra rendelt hadkötelesek megvizsgálása.

Véres kardpárbaj. Thurszky Pál, zombori illetőségű szigorló orvos f. hó 24-én Budapesten Bérczi Gyula szigorló orvossal véres párbajt vívott, mely mindkettőjük jelentékeny sérülésével végződött. Bérczi arcára olyan erős vágást kapott, hogy az a hirt és izomzatot átmettszve a szájüregbe hatolt és a foghúst is megsérte; a sebesült a vérvesztés következtében elájult. Thurszky homlokán kapott erős sebet, melyből az orvosok a homlokcsont egy kirepesztett szilánkját vették ki. Mindkettőt lakásukon ápolják. A párbajra kölcsönös tettelegesség adott okot, s hosszú hírlapi polemia előzte meg azt.

Arany-árkelet-pótlék. A vámmilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő arany-árkelet-pótlék, 1886. évi okt. hóra huszonöt és fél (25½) százalékban állapított meg.

Eljegyzés. Krishaber Mór, kulai ügyvéd eljegyezte Saenger Fáni kisasszonyt Budapestről.

Pénzügyintézetek nézve három fontos határozatot hozott legutóbb a kir. pénzügyi közigazgatási bizottság. Kimondta ugyanis, hogy a nyilvános számadásra kötelezett pénzügyintézetek nyers jövedelméből csak azon tőkék kamatösszegének 70% a vonható le, a melyek más pénzügyintézetnél utalványok, betéti okmányok, vagy folyó számla mellett vannak gyümölcsözős végett elhelyezve. Az elhelyezésnek ilyen minősége az adókiivetésnél mindig igazolandó. 2. Az üzlet jövedelméből a tartalék- és nyugdíjalap kamataira fordított összeg a pénzügyintézetnél nem képez üzleti kiadást. 3. Ha a pénzügyintézet hivatalos helyiségét a saját házában tartja, a tulajdonos intézet által használt helyiségek belértéke az üzlet évi nyers jövedelméből levonandó.

Táncvigalom. Az ó-becsei ifjúság a török-becsei tűzkárosultak javára október hó 2-án tombolával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

Javitó-intézet Baján. A m. kir. belügyminiszter a szegényemlék szabályai érdekében nagyfontosságú leiratot intézett Baja városához, melyben egy javító-intézet létesítésére vonatkozólag a következőket írja: „Végül értesitem a város közönségét, hogy az igazságügyminiszter ur múlt évi december 19-én 39209. sz. a. kelt átiratában, méltányolva a város közönségének azon törekvését, hogy gondoskodó figyelmét az erkölcsileg már romlott vagy romlás jeleit mutató ifjú gyermekekre is kiterjeszteni kívánja, abbéli készségét fejezte ki, hogy amennyiben humanitárius és részben praeventív rendszabály gyanánt a város közönsége a szegényházon kívül különálló javító-intézetet is óhajtana létesíteni; ezen törekvést a maga részéről is hathatósan pártfogolná; sőt azon esetben, ha a város közönsége e célra csak alkalmas területet ajánlana fel, a nevezett miniszter ur készség nyilatkozott, az országos rabsegélyző és javító-intézeti pénzalapból a város területén — a város közönsége minden egyéb és további terhelése nélkül — egy ily intézetet létesíteni, melynek fenállása Bács-Bodrogh megye egész területére nézve is csak kívánatos lehet. Felhívom ennélfogva a város közönségét, hogy amennyiben a javítóház felállítását óhajtja, ez iránt közvetlenül az igazságügyi miniszter urhoz tegyen felterjesztést.”

Eljegyzés. Ivanits István szabadkai városi számtiszt, folyó hó 21-én jegyet váltott Miklósi Pál polgári iskolai tanár, művelt és szép leányával, Erzsikével Bács-Madarason.

Meghívó. A zombori színház részvénytársasága 1886. évi október hó 10-én délelőtti 10 órakor Zomborban a színház-épülethez tartozó új étkezőteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgya: Igazgatósági javaslat a színház átadása Zombor sz. kir. város közönségének s ezzel kapcsolatban a részvény értékek esetleges leszállítása. Zombor, 1886. évi szeptember hó 26-án. A zombori színház részvénytársaság igazgatósága: Szemző Gyula s. k., elnök.

Gyilkosság. Bálmonostoron Zrinyi István nevű juhászt a napokban ismeretlen tettesek, valószínűleg boszúból, kegyetlenül meggyilkolták. Az áldozat, mint a vérnyomok és kicsupált hajfűrtök tanúsítják, kemény tusát folytatott gyilkosaival. A tetteseket eddig a legkiterjedtebb nyomozás után sem sikerült kipuhatolni.

A szívaci-úti új temetőben, tekintettel a fenyegető kolerajárványra, a helybeli járványbizottság tegnap ideiglenes halottas szoba sürgős felállítására iránt intézkedett.

A népoktatási intézetek tankönyvei és tanszerei. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte valamennyi megyei kir. tanfelügyelőséghez: Tudomásom lévén arról, hogy a polgári községi iskolaszékek számára általam kiadott utasítás 44. §-a 1. pontjában és az állami népoktatási tanintézetek gondnoksága számára szintén általam kiadott utasítás 34. §-a 1. pontjában foglalt, a népoktatási tanintézetekben használható kézi- és vezérlőkönyvekre, valamint taneszközökre vonatkozó intézkedésem sok helyen hiányosan és helytelenül alkalmaztatik, annál fogva indittatva érzem magamat, hogy az állami és községi, valamint a társulatok és magánosok által fenntartott elemi és felső népiskolák, polgári iskolák, alsó fokú ipar- és kereskedelmi iskolákban használható tankönyvekre és taneszközökre nézve a következőket rendeljem: 1. A nevezett iskolák mindenikében csak az állam által kiadott, vagy a kormány által az illető iskolánem (elemi nép-, felső nép-, polgári-, alsó fokú ipar-, kereskedelmi iskola) számára különösen engedélyezett tankönyvek és taneszközök használhatók. Közép- vagy más nemű iskolák számára szerkesztett tankönyvek az említett iskolák valamelyikében csak akkor használhatók, ha az illető iskolákra nézve külön is engedélyeztettek. 2. Szemléltetés és szűkösön megantatható tantárgyaknál nem szükséges tankönyvet használni (p. o. az elemi népiskola III. osztályában földrajznál). 3. Valamely tantárgynak autográfolt vagy tolibamondott jegyzetből való tanítása minden körülmények között tilos. 4. Nem engedélyezett tankönyv vagy taneszköznek behozatala a jelen rendelet keltének napjától tilos. 5. Ily könyvek szerzői vagy kiadói utasítandók, hogy könyvüket kellően bélyegelt három példányban a kir. tanfelügyelő utján hozzám terjesszék fel, megjelölve kérvényükben a könyv árát és azon iskolanevet, melyre nézve a könyv engedélyeztetését kéri. 6. Már használatban levő nem engedélyezett tankönyvek további használatát a jelen tanév végéig megengedem; ha azonban ezen időig az illető könyv általam nem engedélyeztetnék; engedélyezett tankönyvvel okvetlenül felserelendő. 7. A tankönyvek változtatása lehetőleg kerülendő. Valamely iskolában egyszer engedély folytán alkalmazott tankönyvek változtatása csak egy új tanév kezdetével eszközölhető, még pedig csak is a tantestület indokolt felterjesztése alapján, melyben a változtatást, illetőleg az új tankönyvek előnyeit behatóan előadni köteles. Ha a behozandó új tankönyv általam már engedélyeztetett, behozatalára a kir. tanfelügyelő megadhatja az engedélyt; ellenkező esetben a kérvény a könyv három példányának kíséretében hozzám terjesztendő fel. Az utóbbi esetben a felterjesztésnek az új tanévet megelőzőleg már február havában kell történni. Mindkét esetben a könyv behozatala csak is az engedély megadása után történhetik meg. Erről a kir. tanfelügyelőséget szabályszerű további eljárás véget értesitem. Kelt Budapesten, 1886. évi szeptember hó 8-án Trefort, s. k.

Bajmokról írják: Matkovics Bertalan szeretett plébánosunk szeptember hó 25-én érkezett vissza — öt napi távollét után — Diakovárról, hol Strozmajer püspöknek szívesen fogadott vendége volt.

Milyen idő lesz ezen a héten? A központi időjelző állomás jósolata szerint, az időjárás tényezők jelen állásában ezen hétre ennek első felében esővel, itt-ott zivatarral változó, kissé szeleesebb időt várhatni, mely után esendesebb, szárazabb és hűvösebb lesz.

A megyénkkel szomszédos Török-Becsén f. hó 23-án óriási tűzvész dühöngött, melynek 150 lakháza felhalmozott takarmánnyal, gabonával együtt áldozata lett. Az oltásban különösen a rögtön elvitt ó-becsei tűzoltók fejtettek ki nagy tevékenységet.

Ujvidéken Rujer Antal 50 éves molnár ázsiai kolerában meghalván, Ujvidéken azonnal megalakult a járvány-bizottság s 105 polgárt választottak meg kolerá bizonosoknak, a kiknek kötelességük házról-házra járva a tisztaságra felügyelni. Általában a városi hatóság meg tett minden szükséges intézkedést, s a legtöbb tartott rendkívüli közgyűlés 9000 forintot szavazott meg a barakk-kórház építésére. Paracetich Felix főispán — mint levelezőnk írja — nagy buzgalmat fejt ki s személyesen ügyel fel, hogy a szükséges intézkedések minden késedelem nélkül megtéessenek s azok végre is hajtassanak.

Sürgöny. Ó Becse m. városában f. hó 27-én Tripolszky Béla 41 szavazat-többséggel jegyzőnek választották.

Az osztrák-magyar Bank főtanácsa f. hó 24-én tartott ülésén elhatározta, hogy városunkba; bankmelléktelepet állít, melynek vezetésével a zombori takarékpénztárt bizza meg.

Meghívó. A hódásági kaszinó-egylet 1886. évi október hó 3-án saját helyiségében könyvtára javára zártkörű táncfuzérkét rendez, melyre a n. é. közönséget meghívja a rendezőség. Kezdeté fél 9 órakor. Belépti díj 1 frt o. é.

Az ismétlő-fegyver kérdésében nagy fontosságú hírt olvasunk. A Manlicher-féle ismétlő fegyver behozatala ugyanis semmi esetre sem csupán fegyvereink tüzelési gyorsaságának növelését jelenti; e miatt talán nem is szánták volna el magukat a költséges új löfegyverzés keresztlüvelére. Az ismétlő-fegyver behozatala karöltve jár egy tüzelési körökből kiinduló másik rendkívül fontos találmánnyal: a kaliberkérdésnek az összes államok által évek hosszú sora óta hasztalan keresett megoldásával. Ez fényes sikerrel megoldott s a találmány az új löfegyvernél értékesítetteti fog, úgy hogy ez minden tekintetben a legtekélyesebb fegyver lesz valószínűleg a jelenben s a közel jövőben. A mai 11 milliméteres kaliberű löfegyver helyébe a 8 milliméteres fog lépni s a löveg acélból öntetik. E szerint az új löfegyver csöve is teljes átalakuláson megy át. Csak midőn e kérdéssel tisztában voltak, szánták el magukat az ismétlő-fegyver elfogadására. Ausztria Magyarország e szerint messze túlszárnyalta a löfegyverkérdésben az összes többi államokat.

Megmérgezte magát, Adán Vörös Etel zombori illetőségű szobacicus szerelmes lett a földműves iskola egyik nevelőkébe. Minthogy a tanulóknak egyéb gondja is volt a szerelemnél, Vörös két pakli gyufát adtatott meg a kellően nem viszonzott szerelem fölötti bánatában s bele is halt.

Színészet. Szabadkán a „Thalia színész-szövetkezet” fog az őszi és a téli időnyben előadásokat tartani. A szövetkezet a vidéki színészet jelesebb tagjaiból van összeállítva.

Csuroghról írják: E hó 17-én tartották értekezletet a szabályi járás községjegyzői Csuroghon, az új községi törvény értelmében szabályrendeletek alkotása tárgyában. Az értekezleten Horváth György szolgabíró elnököl. Az értekezletet követte a diszebed, amelyen az elnököl szolgabíró és a községi jegyzőkön kívül, névszerint Mirits Sándor goszpodincei, Schindler Antal nádaaji, Janosó Ödön gyurgyevói, Araniczky Athanasz szabályi, Vučerits Gábor csuroghi jegyző és Jovánovits József csuroghi aljegyző, továbbá még Mandich Endre r. k. lelkész Csuroghról és dr. Fleischer Simon járásorvos voltak jelen. Az ebéd ideje alatt több felkőszöntő mondatott. Az első felkőszöntőt Mandich Endre plébános mondotta Horváth György szolgabíróra, ez a felkőszöntőt megköszönve, poharat emelt meggyékn szeretett főispánjára, Sándor Béla ur ömeltóságára és Schmausz Endre alispán urra, Araniczky Athanasz dr. Fleischer Simon járásorvosra, mint a közegészség ügybuzgó bajnokára, ez viszont a jelen volt jegyzőkre. Erre igen meglepő és kedvező fordulat állott be a társaságban járásunk köztisztviselő és szeretetben álló főszolgabírája Raits Miklós ur — aki az értekezleten hivatalos teendői miatt nem vehetett részt — nem várt és remélt megjelenése által. Ezen váratlan meglepetés az amugy is már jókedvet még jobban felvillanyozta. A felkőszöntők egymást érték. A társaság esti 6 órakor kezdett oszladozni.

Szabadka város virilis bizottsági tagjainak az 1887. évre szóló névjegyzékében Geiger Adolf 5870 frt 71 krral mint legnagyobb, és Radics Jakab 505 frt 6 krral mint legkisebb adófizető szerepel.

Kimutatás. Zombor szab kir város határánál lévő országtutaknak az 1886 ik év I-ső felében esközöltött feltöltése és kijavítása.

Országit megnevezése	Tényleg elkészített töltések hossza m.	frt	kr
Sztanisicsi út	1455	615	08
Szivaci út	104	43	62
Sztapári út	666.5	275	44
Bajai út	462	204	33
Nemes militicsi út	741.5	318	02
Csonoplyai út	695	208	50
Szt. iváni út	—	—	—
Monostorszeghi út	1400	312	75
Szontai út	—	—	—
Apatini út	—	—	—
Magyar út	—	—	—
Útépítési szerek beszerzése	—	38	—

Hymen. Dr. Dominus Simon szabadkai ügyvéd és az ottani „Közvélemény” szerkesztője, vasárnap tartotta kézfogóját Iricz Kornélia kisasszonnyal, Iricz Márton makói kereskedő kedves leányával.

Zsabályan — írja levelezőnk — a napokban Rudits Ráda és Sztójin Szevan zsabályi lakosoknál egyszerre tűz ütött ki. Az önkéntes tüzoltó-egylet azonnal a vész helyén megjelent és a nagy szélvész és vihány dacára, a romboló elemet, mely egyszerre hét helyen ütötte fel pusztító lángját, sikerült elfojtani. A tűz reggeli 8 óratól délutáni 1 óráig tartott. Támadásának oka ismeretlen. A 47 tagból álló egylet emberei közül 34 tüzoltó jelent meg. A gyors és ügyes vezényletnek köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt. Rudits Ráda istállója padlásán volt mintegy 50 métermáza tiszta búza, mit midőn a tüzoltók megtudtak, annak megmentéséhez láttak, és sikerült is nekik 40 métert megmenteni. Továbbá megemlítésre méltó körülmény még az, hogy a lángokhoz igen közel, mintegy

6 lábnyi távolságra nagy szalma-asztagok és lakóházak álltak, amelyek mind meg lettek óva a tűz lángjaitól a tüzoltók által. Ez alkalommal kitüntették magukat nemcsak azzal, hogy elsőek voltak a tűz helyén, hanem működésük által is. Harfmann Mihály, és Musong Jakab szivattyusok és Weber János mászóparancsnok; megjegyzendő, hogy Harfmann Mihálynak rabái és cipői szintén megpörkölődtek; végül pedig köszönetet és dícséretet érdemel higgadt és tapintatos intézkedései és vezénylete által ifju Vincze Márton egyleti alparancsnok. Szóval a még alig 6 hónap óta megalakult és szervezett egylet összes tagjai dícséretet érdemelnek. Miután ezen tüzészet alkalmával az egylet életrevalóságát beigazolta, ezért Zsabya községe 150 frtnyi évi segélyt szavazott meg az egylet javára oly módon, hogy még az egylet fenáll, minden évben 150 frtot fog kapni. E tüzészet után az egylet tisztjei Jovánovits József főparancsnok elnökléte alatt értekezletet tartottak. Ezen az értekezleten a főparancsnok kérte a tiszteteket, hogy miután ő Csuroghon községi aljegyzővé lett megválasztva, fogadják el a főparancsnoki állásról leendő leköszönését, és hogy állapodjanak meg a felett, kit fognak utódjául választani. Erre az együtt volt tiszték Jovánovits József főparancsnokot kérték, hogy állásáról ne köszönjön le, hanem mint az egylet alapítója maradjon továbbra is élén. Jovánovits a tisztséget továbbra is hajlandó megtartani, ha helyettes főparancsnokot választanak, mire főparancsnok-helyettesé ifju Vincze Márton alparancsnok és alparancsnok-helyettesé Keller György II-dik segédtiszt lett egyhangulag kijelölve, és remélhető, hogy a közgyűlés ezen értekezlet megállapodásához csatlakozni fog.

Schwerer János helybeli lakos több régi érmet ajándékozott a nemzeti muzeumnak.

Árverések. Ifj. Magósi Károly doroszlói lakos 3000 frtra b. ingatl. dec. 9. Zombor. — Schmidt Géza 2693 frtra b. ingatl. okt. 10. Ó-Becse.

Beiktató ünnep. Szép ünnepélynek volt székhelye f. hó 20-án Rigica; ekkor volt ugyanis Jankovity Pálnak, Rigicán már 21 év óta híven munkálkodó gör. kel. segédelelkesnek plébánosi installatiója. Ft. Kupszárevics zombori esperes a magas szertartással és fényes segédlettel tartott nagymise után felolvasá a jámbor hívőkkel egészen megtelt templomban a gör. kel. püspöknek a mai napra alkalmat adó rendeletét; azután pedig a ragyogó egyházi öltözetben egy szív és szemet lebilincselő lelkes beszéddel buzdította mind a híveket új pásztorki iránti keresztény kötelmeik teljesítésére, mind az új plébánost a rábizott nyájának buzgó szeretetére. Szavait bent a meghatott hívők zsvivója, künn a mozsarak dörgése váltotta fel; majd az új lelkész szakítá félbe az erre következett ünnepies csendet, meghatottan kiemelve beszédében, hogy eliljárói és kedves hívei benne helyezték bizalmánkat egész életén át emberül megfelelni az egyedüli és legfőbb kívánsága. De az ünnep másik és hosszabb része az új plébános lakásán folyt le a jelen lakó és a vidékről jött szépszámu s válogatott vendégkoszorú körében. A felkőszöntők egész sora szászoroson csalta ki az éjletet a dalosok torkából. Első helyen a ft. esperes az egyházi hatóság nevében, utána Maison Mihály kath. plébános szintén szerb nyelven, ami a szerbek részéről nagy tetszést aratott, a község nevében üdvözlé és élteté az új pásztorát, a nap ünnepeltjét; azután pedig majd magyar, majd német nyelven zengett a felkőszöntő a jelenlévőkre és a távollevőkre is. Majd a helybeli zenekar erőteljes hangjai hozták hullámos mozgásba az öregek és ifjak bokáit; míg végre a nemes magatartása miatt valóban köztisztviselőben részesült esperes nagyszabású beszéde úgy éji 11 óra felé föltévé a szép napra utolsó és legszebb emlék-koszorúját. r. l.

Halálozás. Szabadkán Milodánovits István ügyvéd és városi bizottsági tag a napokban 64 éves korában jobblétre szenderült. Béke poraira.

Dr. Modor Vidor volt helybeli joggyakornok, társas életünknek pár év előtt kedvelt alakja, szeptember hó 24-én 31 éves korában Kalocsán elhunyt. A család a következő gyászjelentést küldte be: Alóirrottak fájdalomtól tört szívvel jelentjük minden rokon- és barátainknak, a felejtetlen férj, a legjobb atya — fiú és testvér Dr. Modor Vidor ügyvédnek, folyó évi szeptember hó 24-én esti 3/4 9 órakor, élte 31. boldog házasságának 3. évében, agyhártyalobban történt gyászosan elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi szeptember hó 26-án délután 4 órakor fognak a kalocsai sirkertben a családi sírboltba nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent-miseáldozat pedig ugyan e hó 27-én reggeli 1/2 8 órakor fog a kalocsai főszékesegyházban az egek Urának bemutatni. Kalocsa, 1886. évi szeptember hó 25-én. Aldás emlékére, béke poraira! Özvegy Modor Vidorné születt Semsey Laura neje, — ifju Modor Vidor fia. Modor Péter atyja, Modor Kopp Hermin anyja. Testvérei: Modor Ador és neje Raichl Laura, Modor Hermin és férje Semsey Dezső, Modor Rózsa, Modor Aranka, Modor Gizella, Modor Agota, Modor Kálmán, Modor Teréz. Semsey János ipa, Semsey Kirschbaum Jozefa napja. Öz. Kopp Györgyné szül. Bauer Katalin nagyanyja.

Vásárok a megyében október hóban: Adán 25-én. — Apatinban 21-én. — Bácsban Demeter napján. — Baracsán 20-án. — Csuroghon 6-át megelőző vasárnap és hétfőn. — Jankovácon 25-én. — Katymáron Teréz napot magában foglaló hét hétfőjén. — Kernyaján 4-én. — Kulán 15-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Nemes-Militicsen 20-án. — Ó Becsen 17-ikét megelőző vasárnap. — Német-Palánkán első hétfőn. — Pivnicán 23-án. — Szabadkán 27-ikét megelőző vasárnaptól szerdáig. — Sztanisicsen 4-ikét megelőző hétfőn. — Titelen 20-án. — Topolyán 4-5-ikét megelőző vasárnap és hétfőn. — Torzsán 2-án. — Ujvidéken 29-én.

Lapunk zártakor vesszük ama leverő hírt, hogy Kovácsy Alajos, közeletünknek egy felszázadon át tevékeny és tisztelt alakja, hétfőn délután örökre lehunyta szeméit. Bővebben jövőre.

Irodalom.

Fontos irodalmi vállalat. Dr. Ferenczy Józsefnek, az országos közoktatásügyi tanács titkárnak szerkesztése alatt a magyar nép számára, felvilágosodást terjesztő s erkölcsnemesítő tanulságos meséket,

történeteket és nótákat is tartalmazó vállalat indult meg Méhner Vilmos könyvkiadó-hivatalában (Budapest, IV. Pápnövelde-utca 8. sz.). E vállalat a selejtes ponyvairodalmat kiküszöbölőni van hivatva. Eddig megjelentek: I. Magyar Mesemondó. 1. sz. A tinó. Elbeszélés. Irta Tolnai Lajos. 2. sz. Az ekébe fogott gróf. Irta Várad Antal 3. sz. Az Amerikába kivándorolt magyarok. Irta Jakab Ödön. 4. sz. A két szomszéd. Irta Méhes András. 5. sz. A márvány feszület. Elbeszélés, irta Palotás Fausztin. 6. sz. A zsigori, vagy a fősvény kastély. Irta Tolnai Lajos 7. sz. A lutrismerter, vagy: Mi történt Vadason? Irta Tolnai Lajos. 8. sz. A bűvös kalap. Irta Méhes András. Ara füzetenként 4 kr. II. Históriaik, nóták. 1. sz. Nóták. Irta Vargha Gyula. 2. sz. Judit asszony, a falu kuruzslója. 3. sz. Az ördög árka. Irta Gabányi. 4. sz. A perlekedő atyafiak. Irta Dömötör Pál. 5. sz. Mit mesélt Náthán zsidó a török császárnak? Irta Csengeri János. 6. sz. Tarka Péter, a vitéz káplár csomorú története. Irta Kenedi. 7. sz. Az ördög cimborája. Irta Méhes András. 8. sz. A Betis Szabó Gábor segítsége. 9. sz. Uj nóták a magyar nép számára. 10. sz. A kártyavető asszony históriája. Irta Tábori. 11. sz. Ami jó, meg ami nem jó. Irta dr. Hajnóczy. 12. sz. János kulacs. Irta Luby Sándor. 13. sz. A gazdag és a szegény. 14. sz. Az ezermester. Irta Rudnyánszky Gyula. 15. sz. A hamis eskü. 16. sz. Miért pusztul a magyarság? Ara füzetenként 2 kr.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

IX. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára: ➡

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Bács-Bodrogh megye szabályrendelete az új községi közigazgatási törvény szervezési irányelveiről.

Általános szabályrendelet.

(Vége.)

B) A községi jegyző teendőiről.

22. §. 1. A községi előljárási és képviselői hatásköréhez tartozó minden ügyekben az írásbeli teendőket, a pénztárnokok által sajátkezűleg vezetendő naplót és nyugtatványozásokat ide nem értve, a községi jegyző teljesíti, mint a kinek önálló kezelése alatt áll a községi iroda és levéltár, melyek mindenkor a legnagyobb rendben tartandók.

2. A községi előljárásihoz intézett, de mindig a jegyző által átveendő rendeletek vagy megkeresések a jegyző által naponként az előljárásihoz közlendők s a megállapodáshoz képest szabályszerűleg elintézendők.

Oly ügydaraboknál, melyeknek tárgya végrehajtás, a végrehajtásnak gyors és szabályszerű eszközésére az előljárásihoz, különösen pedig a községi bírói kellő felvilágosítás mellett felhívandó, s közönyösség vagy téltlenség eseteiben a járási főszolgabírónak azonnal jelentés teendő.

2. A községi jegyző, ki hivatásánál fogva a törvényeket és szabályrendeleteket ismerni tartozik, örökös a felett, hogy a községi előljárási minden tagja hivatalos teendőit pontosan és szabályszerűleg teljesítse, s a mennyiben ildomos figyelmeztetés siker nélkül maradna, minden mulasztás általa azonnal a járási főszolgabírónak írásban feljelentendő.

4. A községi jegyző kötelességéhez tartozik a települési szándék bejelentéséről kiállított igazolványokról pontos jegyzéket vezetni, (1886. évi XXII. t. c. 9. §.) s a legtöbb adófizető községi képviselők megbízottjait nyilvántartani (1886. évi XXII. t. c. 33. §.) kötelességéhez tartozik továbbá a község költségelőirányzat és községi számadások összeállítása (1886. évi XXII. t. c. 122. és 141-143. § a); végül az 1886. évi XXII. t. c. 114. § a értelmében létrejött egyezségeknél, nemkülönb a jóváhagyást igénylő községi határozatoknak a jóváhagyás kinyerése végett a járási főszolgabíró útján a törvényhatósághoz való terjesztése, ugy a község által közügyekben hozott határozatoknak szabályszerű kihirdetése s ennek megtörténtéről szóló bizonylatok kiállítása, mely a bíró, vagy helyettese s a jegyző által aláírandó.

5. Az adóügy körüli teendőit az 1883. évi XLIV. t. c. illető szakaszai írják elő.

6. A jegyzői irodát illetőleg az ügykezelés eddigelő szabályozva nem lévén, ennek rendeleti úton leendő megállapítása az alispán által fog eszközöltetni.

C) A községi teendőiről.

23. §. A községi község teendői a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877. évi XX. t. c. II. rész I. fejezet 170. §-ában, az árvaszéki ügyrend 105. §-ában s a törvényhatósági bizottság 1881. évi szeptember hó 14-én megtartott közgyűlésében 398. számú határozatával közzétett gyámhatósági szabályrendelet 107. és 108., 109. és 110. §-ában, azon községekben pedig, melyek árpapénztáraik önálló kezelésére feljogosítottak, önkormányt s felsőbbhatóságilag jóváhagyott szabályrendeleteikben részletesen vannak felsorolva s ezen szabályokat a község szigorúan megtartani kötelek.

D) A községi orvos teendői.

24. §. A községi, illetve körorvos, községe, illetve egészségügyi körének helyi, közegészségi, orvosrendőri s orvostörvényszámi ügyeit végzi, és pedig:

1. A község, illetve a szövetkezet, vagy egyesített községek szegényeit ingyen, a vagyonszakat pedig a község által megállapított díj mellett orvosolja.

2. Közegészségi és orvosrendőri szempontból felügyel a lelenckre és a dajkaságra adottakra, ugyancsak a községi ápolás alatt levő elmebetegokra, hülyékre, siketnémákra és nyomorékokra.

3. A himlőoltást, amennyiben ezt díjtalanul teljesíteni nem tartoznék, az országosan kiszabott díj mellett végzi.

4. A halottkémlést, amennyiben külön halottkémi állás rendszeresítve nem lenne, szegényeknek ingyen, vagyonszakatnál megszabott díj mellett teljesíti.

5. A község, illetőleg az egészségügyi községeinek egészségügyi mozzanatait és változásait figyelemmel kísérve, a felmerült káros hatások elhárítása iránt javaslatot tesz.

6. Az orvosrendőri vizsgálatokat és egyéb teendőket díjtalanul, az orvos-törvényes munkálatokat pedig az illető bíróság felhívása folytán, meghatározott díj mellett teljesíti.

7. Az életmentési eljárásnál közreműködik.

8. Eljár mindazon ügyekben, melyeket egyik vagy másik törvény, illetőleg szabályrendelet reá bíz 9. Evnegyedenként egészségügyi jelentést tesz és minden előforduló közegészségügyet, valamint orvosrendőri és orvostörvényes vizsgálatot azonnal és körülményesen, illetékes előjáróságának tudomására hoz.

10. Tisztán szakügyekben a járásorvossal közvetlenül érintkezik.

11. A községi, illetve körorvos, ha a községben gyógyszerár nincs, a kézi gyógyszerár elnyeréséért folyamodni köteles.

12. A községi orvos gondozása alatt áll a községi kóroda, mely a szegények és a cselédek érdekében legalább egy-egy a férfiak és nők számára elkülönített és kellőleg berendezett szobából 1887. évi végéig minden községben felállítandó. (E tekintetben az eljárást a m. kir. belügyminiszteriumnak 1876. évi november 21-én 51661. sz. a. kelt körrendeletével kiadott szabályrendelet írja elő.)

VI. FEJEZET.

A községi segéd- és kezelő-személyzet teendőiről.

E) A községi aljegyzők és irnokok teendőiről.

25. §. A községi aljegyző és irnok munkakörét a községi jegyző állapítja meg.

26. §. A községi aljegyző hivatalos, úgy magán okiratok ellenjegyzésére csak az esetben van feljogosítva, ha jegyzőjét törvényszerűleg helyettesíti.

F) A községi születésnök teendői.

27. §. A községi születésnök kötelességében áll minden vagyontalan születésnök díjtalanul, a vagyonszakatnak pedig szabályrendeletileg megállapított díj mellett segélyt nyújtani, a betegétől segélyt idő előtt meg nem vonni, nehéz szüléseknél orvos közreműködését igénybe venni.

A közönséges használatban levő nedveken kívül ujszülött gyermekeknek vagy anyjuknak más bármiféle gyógyszer adnia tilos.

Minden oly jelenség, mely netáni magzatelhajtásra szolgáltat gyanút, a születésnök által a községi orvosnak azonnal bejelentendő.

A születésnök kötelessége minden szülést, melynél segédkezett, 24 óra alatt az anyakönyv vezetésével megbízott hivatalnak tudomására hozni.

G) A halottkém teendői.

28. §. A halottkém teendői a m. kir. belügyminiszterium által 1876. évi július 4-én 31025. sz. a. ki-bocsajtott körrendeletben részletesen felsorolva.

29. §. A község az általa ezenfelül még rendszeresített más segéd- és kezelő-személyzeti állásokkal összekötött teendőket részletes szabályrendeletében állapítja meg.

VII. FEJEZET.

A községi elöljárók, segéd- és kezelő-személyzeti tagok által igénybe venni óhajtott szabadságidő engedélyezéséről.

30. §. A községi bíró az előjáróság, segéd- és kezelő-személyzet tagjainak, ezek szó- vagy írásbeli kérelmére 48 órai szabadságidőt engedélyezzen; ugyanily jog illeti meg a községi jegyzőt az aljegyző és irnokokra vonatkozólag.

Az előjáróság, a segéd- és kezelő-személyzeti tagok részére, ezek szó- vagy írásbeli kérelmére 48 órára terjedő, de 14 napon belüli szabadságidőnek engedélyezési joga a járási főszolgabíró, 14 napon túl terjedő szabadságidőnek megadása pedig a főszolgabíró meghallgatása mellett, az alispánt illeti meg.

VIII. FEJEZET.

Vegyes intézkedések.

31. §. A községi törvény 66. és 70. § ai a község jegyzői és orvosi fizetés megállapítását a törvény korlátain belül a törvényhatóságra bízva, a községek az előjáróság, segéd- és kezelő-személyzet fizetéséről szóló szabályrendeleteik megalkotásánál kellő figyelemmel lenni tartoznak a törvény abbéli rendelkezésére, mely szerint az eddig megállapított volt s általában az egyszer megállapított község jegyzői és orvosi fizetését alább szállítani nem lehet.

Ugyanezen elv irányadó a községi aljegyzők és irnokok fizetésének megállapítására nézve.

32. §. A községi elöljárók, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet fizetése az illetőknek havonként előleges részletekben fizetendő ki a községi pénztárból.

33. §. Azon községekben, hol egy jegyzőnél több van alkalmazva, a többi jegyző az aljegyzők, illetőleg irnokok, — a már alkalmazásban lévő aljegyzők pedig az irnokok létszámában tudandók be, azonban mindkét esetben eddigi címük és fizetésük vagy egyéb javadalmak épségben hagyása mellett.

34. §. Minthogy a segéd- és kezelő-személyzet tagjai, e megye területén követett folytonos gyakorlat szerint élethossziglan alkalmaztattak, a legközelebb lefolyandó tisztújítás alkalmával csupán azon segéd- és kezelő hivatali állások lesznek választás utján betöltendők, melyeket a választási időpont megürültével talál.

Kivételt csupán az irnoki állások képeznek, melyek a jelen szabályrendelet II. fejezet 10. és 11. §-aiban előírtak szem előtt tartásával újabb szabályszerű választás utján betöltendők. A jelenleg alkalmazásban álló irnokok azonban újból megválaszthatók.

IX. FEJEZET.

Zárhatározat.

35. §. Ugy a jelen, valamint ennek alapján a község által készített részletes szabályrendelet illetékes helyről lett megerősítettésük után, azontul pedig minden tisztújítás alkalmával az előjárósági, segéd- és kezelő-személyzeti tagok előtt a járási főszolgabíró, illetve helyettese által felolvasandó és nekik anyanyelvükön megmagyarázandó, minek megtörténte jegy zökönnyileg igazolandó.

36. §. A községi képviselő testület ezen általános szabályrendelet alapján, a helyi viszonyok tekintetbe vételével részletes szabályrendelettel megállapítja a rendszeresített előjárók, segéd- és szolgaszemélyzet létszámát, s ezzel kapcsolatosan külön-külön szabályrendelettel:

1. Községi elöljárók, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetését s az esetleges napidíjak mennyiségét.

2. A közgyűlések számát és idejét, figyelemmel az 1886. évi XXII. t. c. 56. § a, és a törvényhatósági bizottság f. évi 540. számú határozatának 7-ik pontjában foglalt rendelkezésekre.

3. A községi képviselő testület közgyűlésének ügyrendjét.

4. A községi kötelékbe való felvételért járó díjakat.

Az ebbeli szabályrendeletek a községben szokásos módon a község hirdetési táblájára lett kifüggesztés útján is azonnal meghirdetendők, s a felebbezésre törvény által engedélyezett 30 napi határidő lejártával, és mennyiben azok felterjesztésére nézve a megyei közgyűlés f. évi 540. számú határozata más határidőket nem tűzött volna ki, a meghirdetési bizonylatok s azok ellen esetleg felebbezések kíséretében, f. évi december hó végéig a járási főszolgabírók útján jóváhagyás végett e megye törvényhatósági bizottságához felterjesztendők.

Naptár.

Szeptember.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestans naptár	Görög-orosz naptár
28 Kedd	Vencel kir.	Vencel	16 Jozafát ér.
29 Szer.	Mihály főan.	Mihály	17 Zsófia vt.
30 Csüt.	Jeromos e. a	Jeromos	18 Ariadne
1 Pént.	Remigius p.h.	Remigius	19 Trófim vt.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A Szóntha község tulajdonát képező

nagykorcsma

folyó évi november hó 1-től kiadó.

Bővebb értesítést ad

WASS FERENC

Szónthán.

5667 szám.

tk. 1885.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Heindlhoffer Róbert zombori lakos végrehajtható Schönnagel Császár Rozália végrehajtást szenvedő elleni 275 frt 71 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 7131. sz. tjkvben alperes névén álló A. † 9408., 9409., 9415-9419., 9425-9434. hrsz. 2 hold 78 □ öl szántóra az árverést 499 frtban ezenul megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi november hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. telekkönyvi hatóságnál a kiküldött hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi augusztus hó 19-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

3220. sz.

tkvi 1886.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kereskedelmi és iparbank végrehajtható és csatlakozó önkényes árverést kérelmező Vértési Károly ügyvéd mint Kaufmann Lázár esődtömeg gondnokának Kaufmann Lázár végrehajtást szenvedő elleni 1250 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Prigl. Szt. Ivánban fekvő, a prigl.-szt.-iváni 241. sz. tjkvben A. I. alatti 328. hr., 228. ö i. sz. ház és beltelekből Kaufmann Lázár által juttatott 1300 frt és ugyanott A. † 3580. hrsz. 275 □ öl fekvőségéből ugyancsak Kaufmann Lázár által juttatott 36 frtban ezenul külön-külön megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 óráig Prigl.-Szt. Iván község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi aug. hó 19. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

6958. sz.

tkvi 1886.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vértési Károly ügyvéd mint Kaufmann szül. Grün Éva esődtömeggondnokának önkényes árverési ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Prigl.-Szt. Ivánban fekvő, a prigl.-szt.-iváni 241. sz. tjkvben A. I. alatti 328. hr. 228. ö i. sz. ház és beltelekből Kaufmann szül. Grün Éva által juttatott 1300 frt és ugyanott A. † 3580. hr. sz. 275 □ öl fekvőségéből ugyancsak Kaufmann szül. Grün Éva által juttatott 36 frtban ezenul külön-külön megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Prigl.-Szt. Iván község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi augusztus hó 19-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

HIRDETMEY.

2 2

A kis-szállási uradalom részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az uradalmi ménesből, mint számfelletti és selejtezett lovak — 11 drb 3 1/2, 10 drb 2 1/2, 8 drb 1 1/2 éves és 4 drb öreg anyakanca — f. évi október hó 11-én délután 2 órakor nyilvános árverés útján, készpénz fizetés mellett, el fognak adatni.

A t. vevők számára a vasuthoz elegendő kocsiról gondoskodva leend.

Kis Szálláson (állomás a budapest-zimonyi vasut mentén) 1886. szeptember hó 22-én.

Utányomás nem díjaztatik. **Tisztartóság.**

9829. szám.

1886.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a kis szatpári kir. kinestári uradalomhoz tartozó s alább megnevezett bértárgyaknak továbbá hasznosítás céljából a **kulai kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi október hó 18-án délelőtt 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz leendő és az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő. Ily zárt ajánlatok folyó évi október hó 17-ig ezen kir. jószágigazgatósághoz is benyújthatók. Vagyontalan egyének vagy a multra nézve hátralékos régi bérlők, továbbá esőd, gyámság, vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek a kulai ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fognak adatni: 1. Ószivaci I-ső dűlőbeli bértöld 300 hold 5925 frt kikiáltási árral, 2. Ószivaci II-ik dűlőbeli bértöld 300 hold 5475 frt kikiáltási árral, mindkettő 1886. évi október hó 1-től 6 évre. Szeged, 1886. évi szeptember hó 18-án. **M. kir. államjószágigazgatóság.** Utányomás nem díjaztatik. 2-2